

Zpravodaj

MNV LIPTÁL

prosinec 1987

V Á N O Č N Í P Í S E Ň

Jaroslav Seifert

Jak ptáci zimomřiví
v tom teskném příběhu,
ti, které neuživí
třpyt hvězd na sněhu,

jsme sešli se zas snící
nad lžičkou olova,
kéž by nám mohlo říci
náš osud doslova,

když už se řítí v spěch
ten žaluplný děj.
Svíčičko na ořechu,
hoř pro nás pomalej.

PLNĚNÍ VOLEBNÍHO PROGRAMU

V letošním roce byl na počest 70. výročí VŘSR uzavřen socialistický závazek v celkové hodnotě díla 550 000 Kčs a 17 000 brig. hodin na stavebních akcích "Z" v obci. Z toho byla realizována na investiční akci "Z" - kolumbárium /výstavba sociál. zařízení, přestavění zásobníku vody, zřízení kontejneru na odpad, výstavba základů kolumbária a terénní úpravy/. Byla tak vytvořena hodnota díla 170 000 Kčs za FN 137 000 Kčs a odpracována 2 600 brigádnických hodin.

V neinvestičních akcích "Z" byly prováděny práce na dostavbě kultur. areálu, kde bylo vybudováno jeviště s letními šatnami, hlediště s kapacitou 900 míst a hrubá stavba promítací a zvukové kabiny. Po dokončení promítací kabiny v r. 1988 se počítá s provozem letního kina. Z dalších akcí neinvestičního charakteru byly prováděny práce na údržbě budovy zámku - prodejna textilu, kde byla provedena oprava podlah, elektroinstalace a vnitřních omítek. Opravy v sokolovně /rozšíření ÚZ, rekonstrukce sociálního zařízení, další vnitřní úpravy/ umožnily využití budovy ke kulturním účelům a zabezpečení prostor pro klubovnu PO SSM při ZŠ Liptál. V letošních měsících byly provedeny údržbové práce na vodní nádrži pod Darebnou. Dále byla věnována pozornost údržbě zelených ploch ve středu obce i podél komunikací a vodních toků, zvláště po povodni. Celkem byla na neinvestičních akcích vytvořena hodnota díla ve výši 670 000 Kčs za finančních nákl. 440 000 Kčs a odpracováno 22 000 brig. hodin. Celkem byl závazek překročen na akcích "Z" o 257 000 Kčs hodnoty díla a 7 600 brig. hodin.

Akce byly zabezpečeny směnami složek NF i brigádami jednotlivců po celý rok. Z organizací si nejlépe vedl SVPT Liptál pod vedením s.L. Michálka, který se rozhodující měrou podílel na dostavbě kulturního areálu i rekonstrukci sokolovny. Dále je třeba vyzvednout iniciativní přístup VO SSM Liptál, Mysliveckého sdružení Liptál a ZO SPO Liptál. Dík a uznání patří nejen výše jmenovaným, ale všem ostatním organizacím a jednotlivcům, kterým opravdu záleží na vzhledu naší obce a neváhají přiložit ruku k dílu.

Dodavatelsky bylo provedeno rozšíření sítě nízkého napětí v místní části Pusté a za MNV. V příštím roce zahájíme práce v rámci volebního programu na dokončení akce kolumbárium, kulturní areál a budeme pokračovat v údržbě budovy zámku. K tomuto úkolu bychom chtěli zařadit taktéž postupnou údržbu místních komunikací v návaznosti na finanční a materiální možnosti. Základem úspěchu však bude ještě širší zapojení našich občanů do zvelebení obce, neboť mimo neplacené brigády v rámci složek NF a volebních obvodů lze přispět i formou letní aktivit mládeže a ostatních občanů proti finanční odměně.

Závěrem chci všem našim občanům popřát klidné a radostné prožití vánočních svátků a v novém roce 1988 pevné zdraví, rodinnou pohodu a hodně sil do dalšího mírového budování naší obce.

Jiří Blaneččík
předseda MNV Liptál

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Hlavním faktorem působícím negativně na životní prostředí jako celek je v ČR znečišťování ovzduší. V současném období se dá říci, že účinkům exhalací je vystaveno celé území naší republiky, které je samozřejmě nejintenzivnější v okolí průmyslových aglomerací o rozloze asi 600 000 ha, kde žije více než 1/4 obyvatel.

Mezi největší znečišťovatele ovzduší patří elektrárny, teplárny, výtopy, domovní a blokové kotelny i chemické závody a další výrobní závody a podniky. Celkově způsobené škody vlivem znečištěného ovzduší se odhadují ročně na 4-5 miliard korun. V tom jsou zahrnuty negativní vlivy na vegetaci a půdu, ale i budovy a stavby. Na prvním místě jsou však škody na lidském zdraví, kde jsou důsledky a škody nevyčíslitelné.

Všechny studie a šetření ukazují, že v ČR se v nejbližších letech rozsah znečištění zejména v oblastech velkých průmyslových a energetických center ještě zvýší, a to zejména u kysličníku siřičitého, kde se vrchol znečištění očekává okolo roku 1990.

Roční produkce škodlivých látek, které se dostávají do ovzduší, dosahuje závratných výšek. U tuhých emisí činí asi 2,3 miliónu tun, z toho připadá na popílek 1,3 miliónu tun, u plyných emisí 2,7 miliónu tun, z toho kysličník siřičitý přes 2 milióny tun. Mimo to je třeba počítat ještě s únikem dalších škodlivin do ovzduší, zejména 0,3 miliónu tun škodlivin z provozu motorových vozidel, 25 - 30 tun fluoru a 0,6 - 0,9 mil. tun kysličníku dusíku.

Největší podíl na znečišťování ovzduší má hnědé uhlí s vysokým obsahem síry, které v současné době tvoří základ našeho palivoenergetického systému. Kromě škod na lidském zdraví působí emise z průmyslu velké škody v zemědělství, kde snižují výnosy kultur i užitek a trvale mění vlastnosti půdy buď okyselením kysličníkem siřičitým, nebo zvýšením zásaditosti prašným spadem z vápenek, což všechno má vliv na zdravotní nezávadnost potravin. V postižených oblastech klesá produkce, zvyšují se náklady na výrobu, dochází k devastaci půd, likvidaci zeleně i snižování rekreační hodnoty území ap. Exhalace přímo poškozují látkovou výměnu napadených vegetativních orgánů rostlin. Postupně se v nich hromadí, stejně jako v samotné půdě. V ohrožených prostorech je mnohdy taková koncentrace plyných kysličníků v ovzduší, že při deštových srážkách padá roztok volných kyselin, což způsobuje nadměrné okyselování půdy.

Nejvíce doplatily na znečištěné ovzduší naše lesy. V současné době je již emisemi poškozeno 950 000 ha lesa, tj. 36,5% celkové rozlohy v ČR a toto číslo se bude nadále zvyšovat.

Očekávaný přírůst se sníží natolik, že celková bilance hospodaření v lesním hospodářství bude pasivní. Hrozí zvýšené nebezpečí větrných kalamit i druhotných hmyzích škůdců, změna odtokových poměrů i zvýšené nebezpečí výskytu erozních škod, úbytek kyslíku.

Koncentrace síry, při níž je ohrožena existence dřevin, je 20 mikrogramů v 1 m³ vzduchu, přitom v Krušných horách dosahuje 100 mikrogramů, v Krkonoších, Jizerských a Orlických horách 30-40 mikrogramů. Klesá úrodnost lesních půd silným okyselováním, které je větší než u zemědělských půd v důsledku toho, že lesy ve zvýšené míře vážou škodliviny. Obnova lesa začíná být ztížena až nemožná u hospodářských dřevin, proto se musí přistupovat k výsevu a výsadbě pionýrských dřevin jako bříza, jeřáb, aby na devastovaných plochách vůbec něco zeleného rostlo.

Zásadnímu obratu v této hroživé situaci brání nízká kvalita používaných paliv, nedostatek požadovaných spalovacích kotlů, rozpory mezi dodávkami a potřebami odlučovacích zařízení.

Obrat k lepšímu by měl nastat snad již v průběhu 8. pěti-letky, kdy se mají zvýšit prostředky na ochranu životního prostředí a investice ekologického programu by měly mít prioritní postavení. Zlepšení na úseku čistoty ovzduší by mělo nastat postupně budováním atomových elektráren, pokud se podaří, aby tvořily nárůst energetické základny, nikoli jen nahrazení stávajících nedostatků /vzniká nebezpečí ohrožení životního prostředí v jiných formách/ a hlavně: investicemi do budování odlučovacích zařízení.

U pevných emisí vypouštěných do vzduchu - zejména popílku, se podařilo vyvinout vysoce výkonná odlučovací zařízení s účinností až 99%, je to tedy pouze otázka investic a odpovědnosti lidí, aby byly namontovány všude tam, kde mají být. Mnohem složitější je situace u plyných exhalací, zejména kyslíčnicku sířičitého, jehož úlet je vlastně největší a přitom stav odlučovačů není doposud technicky dobře vyřešený. Problém tak zvaného "odsíření" je u nás zatím řešen pouze v elektrárně Tušimice II, kde byla zahájena výstavba odsířovací jednotky, která má být v nejbližší době uvedena do provozu a teprve na základě dosažených výsledků bude usměrněn další postup a rozšiřován, tedy otázka značně dlouhodobá. Měly by se prověřit a ekonomicky zhodnotit možnosti zplynování vysoce sirnatého uhlí, či jeho komplexního zpracování, v průmyslu zavádět nové technologie s minimálním únikem škodlivin do ovzduší; pokračovat v plynifikaci menších i středních zdrojů v centrech měst.

Závěrem tohoto neradostného povídání o stavu čistoty ovzduší, které nás všechny a všude obklopuje, bych chtěl zdůraznit, že přišla doba, kdy o této problematice nestačí pouze psát a mluvit, ale je třeba činit energická opatření, která by měla trend zhoršování zastavit a postupně odstranovat napáchané škody. Jsme za to odpovědní našim dětem a příštím generacím.

ZE ŽIVOTA SVPT

Činnost Souboru valašských písní a tanců Lipta Liptál je zaměřena do dvou základních oblastí:

- uchování a obnova lidových zvyků a tradic v písních, tancích a hrách
 - výchova mladé generace k práci, hodnotám a lásce ke své zemi
- Tyto dva neoddelitelné záměry jsou promítnuty v usneseních a záměrech našeho souboru a vedení využívá všech možností k jejich naplnění.

Soubor pracoval v letošním roce se 180 členy ve třech skupinách: a/ Malá Lipta, celkem 106 dětí je rozděleno do tří věkových kategorií

- 4 - 8 let vedoucí Jitka Matějková
- 9 - 11 let vedoucí Jarmila Pírková, Alena Maliňáková, choreograf Zdeněk Platzer

b/ základní soubor - 50 členů, choreograf a ved. umělecké rady Zdeněk Platzer, vedoucí taneční skupiny Miroslav Vaculík, zástupce choreografa Miroslav Ekart, vedoucí muziky a primáš Milan Foniok

c/ dřívější tanečníci a muzikanti - 24 členů, pracují pod vedením Miloslava Žúrka a Ludmily Černotové, primáš Karel Mrlina.

Pokladníkem celého souboru je Vlasta Tomanová, hospodářem do 30.9. 1987 Marta Hrbáčková, nyní Pavel Chmelař. Výborových achůzí se pravidelně zúčastňuje zástupce zřizovatele - v.d. Lipta Liptál Zdeněk Gerža, předseda komise FVP/POČ a dle dohody i Eliška Smilková, vedoucí úseku v.d. Lipta.

V letošním roce měl soubor více než 40 vystoupení, z toho děti Malé Lipty zajišťovaly 17 akcí. Nově byly nacvičeny programy I. a II. skupiny dětí. Druhá skupina se zúčastnila Strážnických slavností v programu "Přišlo jaro do vsi". Skupina byla vybrána do programu "Otvírajte sa, strážnické brány", který přímým přenosem snímala čs. televize. V tomto programu byly zahrzeny pouze 3 dětské soubory a Malá Lipta byla reprezentantem Moravy. Program dětí choreograficky zpracoval Zdeněk Platzer.

V souvislosti se Strážnickými slavnostmi bylo zajištěno fotografování dětí v jarní přírodě /u p. Smilkové - Pavelové/. Odměnou nám bylo zařazení dvou snímků do propagační brožurky Strážnických slavností; jedna z fotografií tvořila obálku programu.

Základní soubor se soustředil na nové pásmo k Liptálským slavnostem a úpravy pásem stávajících. K nejzdařilejším akcím patřily např. Ondrášovské slavnosti v Janovicích, Rožnovské slavnosti, hra naší muziky cimbálové a sólistů na setkání hrdinů soc. práce Severomoravského kraje, slavnosti v Púchově a Turzovce. Zástupci souboru se zúčastnili soutěže v odzemku, pořádané souborem VSACAN pod názvem "Memoriál Dušana Růžičky". Soutěže v odzemku jsme se zúčastnili také při Rožnovských slavnostech, kde naši členové Luboš Oravec a Zdeněk Platzer obsadili první a třetí místo.

Tradiční se stala účast našich sólistek Pavly Knebllové a Jarmily Pírkové na zajištění kulturního programu vítání občánků do života, které několikrát v roce pořádá SPOZ.

Soubor se v červenci zúčastnil týdenního recipročního zájezdu do Maďarské lidové republiky. Pořadatelé pro nás připravili bohatý program, který byl spojením nových poznání s ukázkou naší lidové kultury. Cílem výjezdu byla obec Jánoshalma, která má 15 000 obyvatel. Navštívili jsme města Segéd, Pécs, Baja, Harkány. Vystoupení souboru ve sportovní hale mělo vzhledem k temperamentu tanců, projevu a pestrosti valašských krojů u diváků úspěch.

Významné postavení si svou houževnatostí vydobyli i dřívější členové souboru, kteří dnes tvoří samostatnou skupinu. Připravují nejen vlastní programy, ale významně pomáhají i při organizování celosouborových akcí. V této souvislosti chci vzpomenout letní karnevalovou noc 4. července, kterou jsme zajistili s účastí krojované dechové hudby Polančanka. Připravili jsme hodnotnou kulturní akci, která však byla našimi občany slabě navštívena.

Soubor měl pro letošní rok uzavřen hodnotný socialistický závazek, který byl k 10.10. 1987 splněn. Zvláště významný podíl měl soubor při zajišťování stavebních akcí v obci, ať už při budování sociálního zařízení u nácvičného sálu vedle MNV, či při dobudování kulturního areálu. Členové souboru a rodiče dětí Malé Lipty odpracovali na těchto akcích více než 4 000 brigádnických hodin. Máme mezi sebou pravidelné dárce krve, Zdeněk Vána je nositelem stříbrné plakety Jánského, Miroslav Vaculík a ing. Ivan Sedlbauer bronzové, Jana Hajdíková s Marcelou Davidkovou vedou pionýry v ZŠ Liptál.

Úspěšnou akcí letošního roku byly již osmnácté Liptálské slavnosti. Ty letošní byly zvláště zdařilé, a to hned z několika důvodů. Podařilo se nám, díky pochopení občanů a místních podniků, zejména v.d. Lipta Liptál, vytvořit nové prostředí jak pro účinkující, tak zejména pro diváky. Nové pojetí a snaha o zvýšení kulturní úrovně Liptálských slavností se plně projevil v hlavním pořadu v neděli 23. srpna. Ideální počasí s modrým nebem bez mráčku nám vynahrádilo své rozmary z průběhu výstavby areálu. Rekordní účast téměř 3 000 návštěvníků v obou dnech a sortiment občerstvení jistě také přispěly k dobré pohodě a sváteční náladě.

Liptálské slavnosti byly zahájeny v sobotu 22. srpna v 10 hodin dopoledne s. Marií Zrníkovou, předsedkyní NF v Liptále, otevřením výstavy rukodělných prací liptálských občanů. Výrobky ze dřeva, ať už hospodářské nářadí, nábytek či řezbářské práce, výšivky a další předměty zkrášlující domov, byly pro návštěvníky příjemným překvapením, důkazem zručnosti, šikovnosti, trpělivosti a péle našich spoluobčanů. K úspěchu přispělo i aranžmá výrobků v požárním domě, provedené kolektivem pod vedením předsedkyně školské a kulturní komise při MNV s. Miroslavy Sušnové. Cílem slavnostního zasedání Rady MNV v Liptále uskutečněné v 15 hodin, byla beseda se zahraničními hosty z Maďarské a Polské lidové republiky. Předseda MNV s. J. Blanarčík a předseda VO KSČ s. Z. Chrástecký seznámili zahraniční přátele s naší obcí, jejími tradicemi i současností. Vhodným doplňkem slavnostního odpoledne bylo vítání občánků do života, které už tradičně pořádá SPOZ pod vedením s. A. Knebllové.

Večerní program v kulturním areálu zajišťovaly národopisné soubory z Maďarska a Polska. Obě programová čísla se líbila, zvláště působivé byly pošské děti. K tanci a poslechu pak hrála krojovaná dechovka Kotáranka, vítěz Zlaté křídlovky. Pro příznivce folklóru hrála v kolibě cimbálová muzika souboru Lipta.

Druhý den slavností byl zahájen ve 13 hodin koncertem dechové hudby Polančanka na seřadišti průvodu na Spici. Mladí, nadšení ze zpěvu a tance, pestrost krojů, to vše provázelo téměř 250 krojovaných účastníků průvodu obcí. Přesně v 15 hodin začal program Liptálských slavností. Scénář a režii připravil s. Miroslav Ekart, organizační vedoucí souboru. V programu se citlivě prolínala vystoupení dětí a dospělých. Naše děti z Malé Lipty se představily ve všech třech věkových kategoriích a jistě nenechaly nikoho na pochybách o budoucnosti souboru Lipta. Temperamentní tance našich jižních sousedů v podání souboru Jánoshalma z Maďarska vystřídal dětský čistý taneční projev souboru Malé Opole z Polska. A když na pódium přišla zasloužilá umělkyně Jarmila Šuláková se svou maminkou a Josef Laža a za doprovodu cimbálu, jehož struny mistrovsky rozehvíval Jan Rokyta, a zazpívali písně, které patří do zlaté studnice valašského folklóru, v mnohých myslích se objevilo dojetí, čas ztratil své rychlé tempo. Bývalí členové valašského krúžku v Liptále strhli diváky svým náročným vystoupením. Základní soubor se představil zcela novým programem pod názvem "Pověst o šenkérce pod Pustým", která ráda tancovala" /úryvek z knihy Jana Kobzáně "O zbojníkoch a pokladech"/. Uvedení tohoto čísla v novém areálu bylo záměrem souboru, vzdání holdu našim spoluobčanům, kteří před šedesáti lety v Liptále pod vedením Jana Kobzáně a manželů Vánových založili skupinu chlapců, představujících zbojnické zvyky, tance a zpěvy. Zbytek odpoledne a večer hrála k tanci a poslechu Polančanka.

Ke spokojenosti návštěvníků jistě také přispělo občerstvení, jehož prodej úspěšně zvládli naši spoluobčané spolu s pracovníky Pramenu Valašské Meziříčí a prodejny Kniha Vsetín, za což patří všem upřímné poděkování. Organizačně prodej zajišťovali s. Z. Gerža, předseda PVP/POČ, a s. M. Vaculík za výbor douboru. Překvapením pro mnohé diváky bylo nové pódium se šatnami a hlediště. Iniciátorem této akce byli členové naší souboru Lipta, kteří spolu s rodiči dětí z Malé Lipty odpracovali do června do slavností téměř 3 000 brigádnických hodin. Celou akci bychom samozřejmě sami nezvládli. Rozhodujícím dílem při výstavbě vypomohlo národnímu výboru VD Lipta, a to jak krytím materiálem a výpomocí stavebními mechanismy, tak i výpomocí zaměstnanců. Poděkování patří JZD Svornost, polesí Liptál, jednotlivým organizacím NF v obci /požárníkům, mysliveckému sdružení, SSM, Svazarmu, VO KSČ, ČSS/ a všem občanům z Liptálu i okolí, kteří se na budování areálu podíleli. Jménem štábu Liptálských slavností děkuji všem, kteří se o jejich úspěch zasloužili.

26. října již zasedal štáb příštích Liptálských slavností. Naším cílem je pozvednout jejich kulturní i společenskou úroveň. Soubor má už dnes zpracovaný návrh oslav 60. výročí svého založení, které připadne na rok 1990.

V sobotu 7. 11. 1987 se členové souboru s hosty sešli na mimořádném soustředění. Jeho programem byl jak nácvik a příprava na okresní soutěž folklorních souborů v r. 1988, tak i zhodnocení činnosti na letošní rok. Krátké vystoupení hostů - tajemníka OV KSC Radoslava Štrajta, zástupce odboru kultury ONV Dr. Jar. Peterkové, zástupce ČSVD Praha Jaroslavy Hamáčkové, předsedkyně MV MF Marie Zrníkové, předsedy MNV Jiřího Blaharčíka a zasloužilé umělkyně Jarmily Sulákové - kladně hodnotilo činnost souboru, jeho záslužnou práci s mladou generací, cílevědomé využití volného času. Souboru bylo vysloveno uznání a poděkování. V neformální části se rozvinula bohatá beseda spojená se vzpomínkami písněmi, tancem a hudbou. K dobré a mimořádné pohodě přispěli svým zpěvem zasl. umělkyně Jarmila Suláková se svou maminkou a Josef Laža, doprovázení cimbálovou muzikou vedenou Milanem Foničkem. Pozadu nezůstali ani dřívější muzikanti souboru s primášem Karlem Mrlinou a lidovým vypravěčem Zdenkem Chrástěckým. Vhodným doplňkem bylo promítání videozáznamu z letošních Liptálských slavností, které zajistil ředitel okresní správy kin, s. A. Hanáček.

Počátkem tohoto měsíce zajišťoval souboru kulturní program u příležitosti konání V. sjezdu Českého svazu výrobních družstev v Paláci kultury v Praze. Akce se zúčastnilo 90 členů - dětí i dospělých.

Za svou činnost obdržel soubor Lipta u příležitosti Dne pracovníků kultury ocenění vedoucího odboru kultury ONV Vsetín. Lze si jen přát, aby aktivita souboru i do budoucna vydržela, aby Liptalané dál rozdávali radost a pohodu, aby byli vzornými reprezentanty našeho Valašska.

ing. Lad. Michálek
vedoucí souboru

LIDOVÉ UMĚNÍ V LIPTÁLE NEVYMŘE

Dřevěné hrábě, vidly, kosiska, metly a brousky, to vše se dříve vyrábělo téměř v každé valašské chalupě. Práce na kamenitých polích byla obtížná, a tak každý zemědělec nejraději pracoval s vlastnoručně vyrobeným náradím. Za dlouhých zimních večerů se ozývaly zvuky hoblíků, dlátek střídané tlučením kladívek. Tato práce patřila tvrdým valašským chlapům. Ale ani jejich robečky nezahálely. Spřádaly na kolovrátcích ovčí vlnu, vyšívaly valašské kroje, pletly. Zručnost a um se tedy dědil z otce na syna, z matky na dceru. Umění našich valašských předků se zachovalo dodnes. O tom se mohli přesvědčit ti, kteří letos navštívili u příležitosti Liptálských slavností výstavu "Rukodělné práce liptálských občanů", která byla instalována v požárním domě.

Výstavu navštívilo celkem 512 návštěvníků, kteří nešetřili slovy chvály a zápisy do kroniky nad uměním našich občanů. V přední části sálu se obdivovali výšivkám a pleteným výrobkům paní Daňové, Tkadlecové, Burjanové, Hrbáčkové, Vaculíkové a Krausové a také vkusným pracím žáků zvláštní školy. Celá přední část byla doplněna dekorativními předměty ze dřeva od p. Krumpocha a Pavla Mrliny.

Další část výstavy byla instalována ve Valašském stylu. Dřevěné vyřezávané okno s ozdobnou garnýží, dubový stůl, lavičky se židlemi, stylovou kolébkou a valašskou truhlou od p. Rezníka, opálky p. Danové, vidle, koše, hrábě, brousky, kosiska a metly, jimiž výrobci p. Miloš Vaculík, Vladimír Blažek, Karel Frýdl, Vojtěch Vodák a Josef Škrabánek dokázali, že valašské lidové umění stále žije.

Velkou pomocí nám, pořadatelům, členkám školské a kulturní komise v Liptále, byli již tradičně místní zahrádkáři. Pan Krumpoch spolu s paní Sládečkovou naši výstavu ještě více oživilí aranžovanými květinami. Škoda, že ne všichni naši občané nám své výrobky k výstavě zapůjčili. Jak jsme se dozvěděli od návštěvníků, bylo hodně těch, kteří své umění skrývají jen pro sebe. A to je škoda.

Příprava celé výstavy si vyžádala mnoho práce a úsilí. Členů školské a kulturní komise i zahrádkářů. Všem patří srdečný dík. Na závěr bych uvedla jeden ze záznamů zapsaných v kronice návštěvníky z Ostravy: "Ruky Valachů sanezapřú, sú šikovné jak robské, tak chlapské. Ať Vám ještě dlouho slouží, aby Vaše krásné práce těšily Vás, ale i hodně lidí po celé naší krásné vlasti."

Miroslava Sušňová
škol. a kultur. komise

Hodnocení souhrnných opatření v boji proti negativním jevům

=====

Souhrnná opatření v boji proti negativním jevům v naší obci vycházejí z Plánu hlavních úkolů komise ochrany veřejného pořádku /dále jen KOVP/ pro jednotlivá hodnocená období. Jeho plnění je vyhodnocováno čtvrtletně.

KOVP zasedala k dnešnímu dni 11 krát a řešila 7 případů podezření z přestupku dle zákona č. 60/61 Sb. Ve třech případech byla uložena pokuta ve výši 100,- Kčs, 3 případy byly uzavřeny bez návrhu na postih, jeden případ je dosud v řešení.

Během měsíce března byla zajištěna akce - Březen, měsíc požární ochrany, na které se podílela i komise OVP. V letošním roce hsiu prováděny hlídkami PO prohlídky púd a komínů. Vedle drobných zjištěných závad spočívají nedostatky ve dvou oblastech, a to: - nejsou dosud dokončeny prohlídky všech domů - někteří občané odmítají hlídkám možnost prohlídek, což je v rozporu se zákonem o PO

Dochází také k porušování vyhlášky č. 100 o silničním provozu a to tím, že se množí případy jízd na neosvětleném kole po komunikacích. Je nutno také upozornit na zvýšený výskyt volně pobíhajících psů, kteří znamenají nebezpečí jak pro zdraví občanů, tak i pro bezpečnost silničního provozu. V KOVP jsme řešili dva případy pokousání psem.

V minulých dnech došlo k dohodě předsedy MNV s komunálními službami Vsetín o opravě osvětlení obce. Ve spolupráci se školskou a kulturní komisí byly prováděny kontroly na všech kulturních akcích, a to jak v místní restauraci či sále u MNV, tak zejména v kulturním areálu. Při těchto akcích nedošlo k žádným mimořádným událostem, pořadatelská služba byla na dobré úrovni.

MNV Liptál ani KOVP nebyl hlášen žádný případ neoprávněného obohacování.

Účinně působí na úseku boje proti negativním jevům i jednotka PS VB, která svou dobrovolnou činností a prevencí pomáhá snižovat počet páchaných trestných nebo přestupkových činů.

Mimořádná pozornost byla věnována konzumaci alkoholických nápojů, a to zejména při akcích v kulturním areálu. Jeho dobudováním dojde k většímu kulturnímu vyžití občanů, a to jak možnostmi pořádání koncertů a přehlídek souborů DZUC, tak zejména zprovozněním letního kina. Tyto akce budou představovat zvýšený nápor na zajištění pořádku, počínaje vyřešením parkovacích ploch a konče dozorem na jednotlivých akcích a úklidem po nich.

Z hlediska ochrany majetku v socialistickém vlastnictví je nutno dobudovat skladové hospodářství při MNV a větší péči věnovat údržbě a obnově vozového parku. Návrh opatření komise OVP vyplývá z Plánu hlavních úkolů komise, je postupně ve spolupráci s MNV, VO KSC a ostatními složkami NF v obci zajišťován.

ing. Ladislav Michálek
předseda KOVP

Z ČINNOSTI SPO

Hlavním posláním Svazu požární ochrany je podílet se na ochraně československé ekonomiky i na ochraně majetku v osobním vlastnictví a zdraví občanů. Členská základna SPO v Liptále má 74 mužů a 17 žen. Jejich hlavním úkolem je předcházet požárům. Vyžaduje to celoroční práci jak členů SPO, tak i ostatních spoluobčanů. K dnešnímu dni je 17 objektů vyčleněno do preventivní péče NV. Preventivní prohlídky obytných domů budou ukončeny v březnu příštího roku.

SPO také zorganizoval besedu s mládeží, relace v místním rozhlase, pravidelně je obměňována vývěsná skříňka SPO. Byla uskutečněna beseda s občany o PO, které se zúčastnilo 74 občanů.

Do letošního výcvikového roku bylo zapojeno 12 členů. Výcvik byl zaměřen odborně i teoreticky. V rámci výcvikového roku bylo provedeno 7 školení daných OV SPO. Jsme nositeli 34 odznaků "VZORNÝ POŽÁRNÍK" III. stupně, SPO má dále 12 nositelů odznaku "VZORNÝ POŽÁRNÍK" II. stupně. Družstvo mužů se zúčastnilo během letošního roku kromě okrskové soutěže v Mikulůvce také 10. ročníku soutěže o "Putovní pohár Rady MNV" za účasti 11 družstev, kde skončilo na pěkném 3. místě.

Členové družstva se zapojili do údržby vozidel na technické prohlídce a jejich úsilí a obětavost přinesly výsledek-kontrola vozidel proběhla bez problémů. Při letošní povodni, která postihla náš okres a nevyhnula se ani naší obci, se požárníci okamžitě dostavili na místa, která to nejvíce potřebovala. Byla to práce namáhavá a právem patří všem poděkování.

Základní organizace SPO v Liptále pečuje také o 12 mladých požárníků, kteří pod vedením Jos. Lukáše a Jar. Výchopnové dosahují v rámci okresu velmi dobrých výsledků.

Někteří mladí požárníci se podílejí na přípravě nástěnek k MDD, MDŽ a Měsíci požární ochrany. Účastnili se i městské konference, která proběhla na OV SPO Vsetín v únoru. Činnost požárníků se hlavně orientována na celostátní hru Plamen, ale zúčastnili se i soutěže v lyžování "O pohár Štěpána Kováře". V květnu si zajistili 3. místo na předkole hry Plamen v Seme-tíně. Na branném závodě v Karolince skončili na 6. místě, přesto, že soutěžilo 41 družstev. V říjnu se zúčastnili branného závodu v Poličné, kde soutěžili ve dvou kategoriích. Starší obsadili 25. místo /ze 49 soutěžících družstev/ a mladší 9. místo /ze 34 soutěžících družstev/. V září pořádal městský výbor SPO zájezd do Přibyslavi. I našim požárníkům byl odměnou za dosažené výsledky a celoroční práci.

SPO v Liptále se stará také o kulturní vyžití svých členů a ostatních spoluobčanů. V červnu u příležitosti MDD byla vystavena v prostoru kulturního areálu požární technika. Prohlédli si ji žáci ZŠ a byl zde předveden ukázkový zásah hašení požáru. Na taneční zábavě dne 27. 6. ~~XXXX~~ bylo prodáno 200 vstupenek. V srpnu u příležitosti pohárové soutěže byla uspořádána taneční zábava, tak jako každý rok, i letos mezi nás zavítala známá kapela Podboranka. Členové SPO nezapomínají na své členy, kteří oslavují svá životní jubilea. Nezapomínají na své členy na vojenské základní službě, posílají jim vhodné dárky k vánocům.

Ve všech nadřízených orgánech /OV SPO, MV NF, MNV/ má SPO své zástupce s spolupráce s nimi je velmi dobrá. Rovněž dobrá je spolupráce s JZD Svornost, VD Lipta Liptál, TJ Start Lipta Liptál. Zvláště je třeba ocenit spolupráci s ČSČK, jehož členky ochotně vypomáhají zdravotní službou při pohárové soutěži. Velmi si všichni požárníci váží spolupráce se sousedními požárníckými organizacemi /Lhota, Rokytnice, Sklářny Vsetín/, jakož i spolupráce s PO z Bělé pod Pradědem.

Závěrem je třeba poděkovat všem, kteří přistupovali k plnění náročných úkolů SPO zodpovědně, práci pro SPO věnovali svůj volný čas.

za SPO Fr. Hrbáček

Z ČINNOSTI TJ START

TJ Start Lipta Liptál má ke 30.9.1987 celkem 156 členů, z toho 100 mužů, 27 žen, 15 členů dorostu a 14 žáků. Všichni byli zapojeni do socialistické soutěže "VZORNÝ" a soutěží o bronzovou plaketu. Oddíl kopané soutěží o I. stupeň, oddíl šachů o II., odboru turistiky o I. společně se ZRTV. V soutěži o sklizen sena se v roce 1987 umístila TJ na 1. místě v okrese a odevzdala JZD Liptál celkem 579,9 q sena z mimobilančních ploch. Ve sběru železného šrotu převzala TJ Start závazek, že zajistí za VD Lipta celý plán odvodu ocelového odpadu na rok 1987 ve výši 20 tun. K dnešnímu dni je již závazek splněn. Plán brigádnických hodin splnila TJ ke 30.9. 1987 v podílu 80% z ročního závazku 1 280 hodin.

Oddíl kopané - muži se umístil v krajské soutěži II. třídy na 12. místě a sestoupil do okresního přeboru. Dorostenci se umístili na 3. místě v okresní soutěži a žáci v okresní soutěži obsadili místo deváté. Oddíl šachů se účastní okresní soutěže.

V současné době ukončilo TJ cvičná hřiště pro členy TJ i pro školní mládež. Původní záměr - vybudovat škvárovou plochu - byl změněn. Aby nedocházelo ke zranění hráčů a hlavně dětí, byla plocha zatravněna. V rámci dotací OV ČSTV byly provedeny nátěry zábran na hřišti, nátěry oken, dveří a byly vymalovány šatny a opraven sklad. V současné době je prováděna brigádnickou formou úprava ochozů a příjezdových komunikací.

Ze sportovních a kulturních akcí, které pořádala TJ Start, vzpomeneme lyžařský závod Štěpána Kováře, gymnastické vystoupení u příležitosti oslav MDŽ /ve spolupráci se Svazem žen/, přejezd na lyžích Okolo Liptálu, finále SHČ v kopané a odbíjené, družební setkání se členy TJ Oloví u Karlových Varů, turistický pochod Solán - Čarták, taneční zábava.

Závěrem bych chtělo poděkovat za dobrou spolupráci představenstvu družstva, předsedkyni s. Fabrici, komisi PVP/POČ, MNV Liptál, střediskové provozovně 11,92,93,94 za pomoc v rámci patronátní činnosti, provozovně 21 a 13 a s. Valové a s. Hrbáčkové za vzornou přípravu a organizaci 1. turistického pochodu SHČ VD Severomoravského kraje konaného 12.9.1987, s. Miroslavu Vaculíkovi a K. Březáčkovi za organizaci finále SHČ v kopané a ing. J. Zemánkovi v odbíjené a všem členům výboru TJ a KRK za pomoc při zajišťování plánovaných úkolů v letošním roce.

Josef Vychopen
předseda TJ Start Lipta Liptál

SPOZ INFORMUJE

NAROZENÍ

Narození dítěte je radostnou událostí nás všech. Proto, milí rodiče, přijměte blahopřání od SPOZ a Rady MNV v Liptále.

Mrlina Zdeněk čp.402, nar.12.4.1987, Mikulcová Michaela čp.248, nar.2.5.1987, Jakubo Ivan čp.57, nar.28.5.1987, Mikulec Miroslav čp.48, nar.5.7.1987, Miková Barbora čp.451, nar.30.6.1987, Valentová Iveta čp.325, nar.24.7.1987, Hajdík Tomáš, čp.100, nar.3.8.1987, Klepáčová Irena, čp.381, nar.9.8.1987, Gerža Michal, čp.334, nar.29.8.1987, Gerža Zdeněk, čp.407, nar.22.9.1987, Zavadilová Martina, čp.304, nar.24.9.1987, Mrnušík Jaromír, čp.390, nar.5.10.1987, Horká Lucie, čp.442, nar.3.11.1987, Škývara Vojtěch, čp.257, nar.9.11.1987, Dana Josef, čp.391, nar.6.11.1987.

VÝROČÍ

- 60 let - Mrnušíková Marie, čp.70, nar.3.6.1927, Malináčková Olga, čp.166, nar.13.6.1927, Danová Marie, čp.399, nar.24.7.1927, Juřička Antonín, čp.379, nar.9.10.1927, Chmelař Jan, čp.16, nar.12.10.1927, Tkadlecová Marie, čp.252, nar.18.10.1927, Malinák Josef, čp.166, nar. 28.10.1927, Krumpoch Vladimír, čp.314, nar.23.11.1927, Matoška Josef, čp.143, nar.12.12.1927, Hajtřová Františka, čp.112, nar.12.12.1927,
- 65 let - Košut Pavel, čp.376, nar.1.5.1922, Vaculík Miloslav, čp.41, nar.19.5.1922, Mrnušík Josef, čp.47, nar.13.6.1922, Pivodová Anna, čp.103, nar.25.6.1922, Dana Jaroslav, čp.302, nar.6.7.1922, Sušňová Anežka, čp.347, nar.18.7.1922, Urbanová Julie, čp.136, nar.22.8.1922, Gerža Jan, čp.120, nar. 11.10.1922, Frýdl Josef, čp.377, nar.1.12.1922.
- 70 let - Talašová Anna, čp.122, nar.1.5.1917, Kovařík Jaroslav, čp.40, nar.20.5.1917, Tučnicková Ludmila, čp.356, nar.30.8.1917, Urbanová Marie, čp.136, nar.3.9.1917, Dana Karel, čp.399, nar.24.12.1917.
- 75 let - Mazáč Josef, čp.355, nar.14.5.1912, Smilková Rozalie, čp.219, nar.29.7.1912, Mikulec Pavel, čp.116, nar.21.9.1917, Vaculíková Anna, čp.82, nar.1.10.1912,
- 80 let - Obadalová Marie, čp.265, nar.17.9.1907, Šťastná Marie, čp.217, nar.20.11.1907, Sadílková Františka, čp.315, nar.8.12.1907.
- 81 let - Obadalová Julie, čp.138, nar.25.7.1906, Tomanová Marie, čp.152, nar. 9.9.1906, Vaculíková Božena, čp.225, nar.21.9.1906.
- 82 let - Juřicová Rozalie, čp.125, nar.25.10.1905.
- 83 let - Miková Františka, čp.72, nar.15.9.1904, Chmelař Jan, čp.283, nar.16.9.1904, Valová Anna, DD, nar.31.10.1904, Smilek Josef, čp.23, nar.9.12.1904.
- 84 let - Gerža Jan, čp.257, nar.16.5.1903, Geržíková Veronika, čp.15, nar.23.5.1903, Geržová Marie, čp.106, nar.1.6.1903, Vala Josef, DD, nar.13.6.1903, Škrabánková Veronika, čp.222, nar.16.6.1903, Frýdl Jan, čp.404, nar.11.10.1903;
- 85 let - Vaculíková Rozalie, čp.250, nar.4.6.1902, Mrnušík Josef, čp.251, nar.13.12.1902, Tkadlecová Františka, čp. DD, nar. 22.12.1902
- 86 let - Obadal Jan, čp.138, nar.8.12.1901

87let - Mrnušítková Božena, čp. 323, nar. 11.6.1900, Mozga Pavel,
čp. , nar. 16.9.1900, Kutěj Oskar, čp. 335, nar. 9.10.1900,
Valchářová Marie, čp. 37, nar. 1.11.1900
88let - Vaculík Josef, čp. 362, nar. 10.5.1899
89let - Tomana Jan, čp. 248, nar. 1.5.1898

SPOZ spolu s Radou MNV v Liptále
všem jubilantům blahopřaje

ÚMRTÍ

Tomanová Marie, čp. 245, Geržová Anna, čp. 49, Frýdl Josef, čp. 327,
Škrabánková Františka, čp. 208, Řezníková Rozalie, čp. 148, Gerža
Pavel, čp. 88, Mika Josef, čp. 8, Mrnušítk Josef, čp. 437, Mikšík Karel,
čp. 341, Tučník Josef, čp. 356, Mikšík Jan, čp. 193, Tučník Josef, čp. 438,
Machálek Josef, čp. 150, Valchářová Marie, čp. 96, Mika Pavel, Emilie
Smilková.

za SPOZ zapsala H.Klesková

Nepřehlédněte

Redakční rada Zpravodaje MNV Liptál připravila v kalen-
dářním roce pouze dvě čísla. Zpravodaj by měl vycházet pravi-
delně 4x do roka a měl by obsahovat vše, čím žije naše vesnice.
Příspěť do tohoto časopisu nejsou povinni pouze funkcionáři
MNV, ale i občané, kteří jsou členy NF /některé organizace/.
Podle dříve vydaných čísel zpravodaje usuzujeme, že téměř
každá organizace má bohatou činnost, o které se ostatní obča-
né nikdy nedovědí, není-li zpráva o činnosti publikována ve
Zpravodaji.

Faktem je skutečnost, že příspěvky do časopisu jsou něko-
likrát urgovány, často jsou psány na poslední chvíli. Redakční
rada musí dlouhou dobu doslova shánět příspěvky, i když vlast-
ní časopis je často psán přes noc. Obracíme se proto na všechny
členy organizací NF: přispívejte pravidelně do Zpravodaje tak,
aby první číslo roku mohlo vyjít vždy koncem března a další
čísla vždy koncem června, září a prosince. Uzávěrka příspěvků
bude vždy do 15. března, června, září a prosince. Příspěvky
odevzdávejte na MNV v Liptále.

Děkujeme za pochopení.

redakční rada